

созданию консолидированного информационного ресурса сбора информации об общине. Доказана значимость структурной информации о группе: ее целевой аудитории, приоритетных темах, конфликтах. Подчеркнута важность понимания аудиторией, что ее знания и опыт есть существенным фактором в решении определенной проблемы и совершенствовании социальных процессов.

Ключевые слова: социальная сеть, пользователь, методы сбора информации, информационные технологии, массивы информации, системный анализ, критерии, оценка

The article investigates the scientific results of the problem of collecting information about users through various methods and tools of data processing. Described is a "decision tree" that reflects the need to create a consolidation of information about users of the social community Facebook. The practical realization of the process of safe collection of information about user's basis on the created social community using the electronic table and database is considered. The basic needs of a particular group of people and their channels of communication are stimulated to their rapid solution. The needs and resources of the community are analyzed; recommendations for improvement of certain processes are given. The influence, intensity and distribution of a specific problem, for forming strategies for approaching it is evaluated. The basic needs for creating a consolidated information resource for collecting information about the community are identified. The importance of information to members of the populations concerned about those who can benefit from any action that we can take through evaluation.

Keywords: social network, user, methods for collecting information, information technologies, arrays of information, system analysis, criteria, evaluation

References

1. Peleshchysyn A., Vus, O. Markovets. Construction of the formal model of virtual communities as a medium of socio-communicative confrontation. Scientific notes of the Taurian National University named after V. I. Vernadsky, Series: Technicalsciences, 2018, Volume 29 (68), № 4, pp. 201—208.
2. Havlovsky V. D. As for tracking people using social networks. Fighting organized crime and corruption (theory and practice), 2013, № 1, pp. 324—332.
3. Seryogin V. O. Social networks as threat to privacy, Forum is right, 2011, № 2, pp. 822—827.
4. Harrell Margaret C. Data Collection Methods: Semi-Structured Interviews and Focus Groups, 2009.
5. Entity Relationship Diagram Website, <https://www.smartdraw.com/entity-relationship-diagram>.
6. Magnus E. The Interview: Data Collection in Descriptive Phenomenological Human Scientific Research, Journal of Phenomenological Psychology, 43 (1), 2012.
7. Markovets O. V., Pazderskaya R. S. Collection of information about the activities of the group members in the social network Facebook, Information, communication, society, 2018, pp. 246—247.

Надійшла до редакції 24 травня 2019 року

УДК 025.4.036:004.65:025.343]-044.64

Наталія Зоріна,

науковий співробітник відділу комплектування та наукового опрацювання документів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Авторитетний файл предметних рубрик як засіб організації та вдосконалення тематичного пошуку в електронному каталогі

Висвітлено питання лінгвістичного забезпечення електронного каталогу та уніфікації в процесі предметизації документів. Розкрито значення авторитетного файлу предметних рубрик і авторитетного контролю для організації електронного каталогу, забезпечення його якості та підвищення ефективності тематичного пошуку.

Ключові слова: електронний каталог, лінгвістичне забезпечення, предметні рубрики, авторитетні файли, авторитетний контроль, авторитетні записи, термінологія, точки доступу

Постановка проблеми. Пріоритетним напрямом діяльності сучасної наукової педагогічної бібліотеки є формування й розвиток повноцінного інформаційного ресурсу, науково-інформаційне забезпечення інноваційного розвитку освіти та науки. Впровадження ІКТ у процеси збереження інформації, опрацювання бібліотечних фондів і надання до них доступу значно розширює можливості організації інформаційно-бібліографічної діяльності на якісно новому рівні. Завдяки інтернет-технологіям електронні каталоги (ЕК) доступні широкому колу віддалених користувачів, а можливість цілодобового доступу з будь-якого носія мінімізує часові витрати [4; 5]. Однак ефективність пошуку потрібних документів у значних масивах

інформації, як в окремих ЕК, так і в інтернет-мережі, залежить від низки умов і чинників, що впливають на результативність пошуку.

Якісне опрацювання документів в ЕК має забезпечувати якнайширший спектр його можливостей для релевантного пошуку — зміст знайденого документа має повною мірою відповісти змісту інформаційного запиту. Від дотримання певних вимог формування пошукового образу документа й адекватного відображення його змісту в інформаційно-пошуковій системі (ІПС) залежить ефективність пошуку інформації, його оперативність і повнота [4]. Відповідно, зростають вимоги до структури ІПС і лінгвістичного забезпечення (ЛЗ), яке використовують для індексування доку-

ментів і запитів, проведення результативного пошуку в інформаційно-пошукових системах, формування й структурування баз даних (БД), визначення їх тематичних меж, досягнення сумісності ЕК різних бібліотек для обміну інформацією [10]. В умовах корпоративної співпраці бібліотечних установ, у процесі інтегрування їхніх фондів проблема уніфікації набуває важливого значення для забезпечення максимальної точності як для створення бібліографічних записів (БЗ), так і для результативного пошуку документів в об'єднаних інформаційно-бібліотечних ресурсах.

Якщо стандартизація стосується бібліографічних та авторитетних даних, то уніфікація подання — лише авторитетних, оскільки елементи бібліографічного опису подають в ЕК у такій формі, як їх наведено в документі, проте авторитетні дані мають бути уніфікованими [1]. Питання уніфікації в предметизації актуальне і щодо можливості одноразового опрацювання документів, і з погляду широкого обміну інформацією. Розв'язання цієї проблеми полягає у впровадженні у процес предметизації документів авторитетного контролю (АК), що виконує функцію організації усталених форм точок доступу та є ефективним інструментом уніфікації. Авторитетний контроль і формування авторитетних файлів (АФ) — невіддільний складник роботи з організації ЕК і засіб забезпечення ефективного доступу до інформаційних ресурсів бібліотек [1; 5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значення лінгвістичного забезпечення ЕК для якнайповнішого розкриття змісту документів та їх релевантного пошуку, використання різних інформаційно-пошукових мов у процесі машиночітної каталогізації, а також досвід роботи наукових бібліотек у цьому напрямі досліджено в працях І. Лобановської [6; 7; 10], Н. Подошовки [12], Л. Татарчук [13]. Питанню тематичного пошуку в електронних каталогах приділили увагу Т. Бикова [2], Н. Зоріна [4], Г. Мацюк і Н. Куナンець [9], Н. Подошовка [11]. Закордонну практику й підходи до тематичного пошуку в ЕК національних бібліотек різних країн розглянуто в дослідженні К. Лобузіної та С. Галицької [8]. Застосуванню авторитетного контролю й створенню авторитетного файлу предметних рубрик як засобу тематичного пошуку в ЕК присвячено праці В. Гар'явцева [3], Т. Бикової [2], Н. Зоріної [4], Н. Подошовки [11].

Мета статті — дослідити питання якості лінгвістичного забезпечення електронного каталогу, а також застосування авторитетного файлу предметних рубрик для організації й удосконалення тематичного пошуку в електронному каталогі.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Лінгвістичне забезпечення є невід'ємною складовою частиною будь-якої інформаційно-пошукової системи, від нього значною мірою залежить ефективність інформаційного пошуку в ЕК. Поняття лінгвістичного забезпечення ширше за поняття інформаційно-пошукової мови (ІПМ), оскільки, окрім ІПМ, охоплює також засоби й методики їх створення, ведення, вико-

ристання та контролю [6]. Лінгвістичне забезпечення автоматизованої бібліотечної системи розуміють як комплекс, до складу якого входять: інформаційно-пошукові мови різного типу; правила переведення інформації з природної мови на ІПМ; методика індексування та пошуку інформації, а також нормативно-методичні документи, які регламентують створення й підтримання лінгвістичних засобів у робочому стані. До складу ЛЗ входить кілька інформаційно-пошукових мов, кожна з яких виконує певну функцію. Цей чинник зумовлює потребу в досягненні їхньої сумісності в ІПС, що дає змогу формувати інформаційні запити тією мовою, якій користувач надає перевагу [6; 7].

В автоматизованій технології застосовують як традиційні ІПМ, зокрема мову бібліографічного опису, УДК та інші класифікаційні пошукові мови, мову предметних рубрик (МПР), так і нетрадиційні — дескрипторні ІПМ, мову ключових слів тощо. Для розкриття формальних ознак документів використовують ІПМ бібліографічного опису, а їхнього змісту — класифікаційну, предметизаційну та дескрипторну ІПМ [7]. Комплексне використання кількох ІПМ дає змогу здійснювати доволі ґрунтовний пошук в ЕК, розширювати чи звукувати його поле, уточнюючи запит.

Якщо створення бібліографічного опису можна визначити як описову каталогізацію, то індексування — це процес змістової каталогізації. Він передбачає інтелектуальний аналіз документа, в результаті якого виділяють основні поняття, що відповідають його змісту, і відображають їх у термінах індексування. Результатом цього процесу є згортання інформації, що міститься в документі, й подання її у формі індексу, коду (класифікаційною мовою), предметної рубрики (ПР), ключових слів і/або дескрипторів. Під час індексування також потрібно прогнозувати майбутній запит користувача, а класифікаційне рішення ухвалювати з урахуванням можливих шляхів пошуку документа [10].

Якщо читач здійснює пошук у бібліотеці, він має змогу звернутися і до ЕК, і до карткових каталогів, і безпосередньо до бібліографа. Віддалений користувач може розраховувати тільки на власні знання й досвід, оскільки результат пошуку в електронному середовищі значною мірою залежить від обізнаності в певній галузі знань і здатності грамотно сформулювати запит.

Отже, з одного боку, можливість оперативного багатоаспектного інформаційного пошуку в електронному каталозі залежить від якості його лінгвістичного забезпечення, а з іншого — від того, наскільки чітко й конкретно сформульовано запит користувача і наскільки він обізнаний із науковою термінологією.

Індексування реалізують у процесах систематизації, предметизації та координатного індексування, кожен з яких має переваги й недоліки. Практика провідних бібліотек свідчить, що класифікаційні ІПМ ефективніші для пошуку за широкотематичними запитами, а для виконання детальних запитів доцільно використовувати вербалні ІПМ. Отже, у складі лінгвіс-

тичного забезпечення кожної ПС має бути хоча б одна вербална та одна класифікаційна ПМ [7]. Тож якій інформаційно-пошуковій мові надає перевагу користувач бібліотеки під час пошуку?

Під систематизацією розуміють вид індексування, за якого зміст документів та інформаційних запитів виражають у формі класифікаційних індексів (КІ) згідно з правилами певної класифікаційної ПМ. Пошук за КІ, зокрема УДК, ймовірно, є найскладнішим для непідготовленої аудиторії, оскільки навіть фахівці знають напам'ять обмежену їх кількість, а пересічний користувач навряд чи зможе сформулювати запит за допомогою індексів. Електронний каталог передбачає можливість пошуку за КІ, втім, пропонувати його широкій аудиторії недоцільно. Більшість читацьких запитів мають тематичний характер, тобто користувачі віддають перевагу пошуку за мовами верbalного типу.

Координатне індексування — це розкриття змісту документів та формулювання інформаційних запитів за допомогою дескрипторів (із застосуванням тезаурусів, словників дескрипторів) або ключових слів із використанням природної мови. Для багатьох користувачів найприйнятнішим засобом пошуку в ЕК є проста мова ключових слів. Утім, вона містить чимало недоліків, зумовлених її невнормованістю. Користувач має певні уявлення щодо того, якими словами або словосполученнями сформулювати запит. Річ у тім, наскільки збігаються ці уявлення із засобами тематичного пошуку в електронному каталозі. Неточне або некоректне формулювання пошукового запиту призводить до втрати інформації, а також продукує інформаційний шум. Словник ключових слів в ЕК програма створює автоматично на основі лексем, що входять до бібліографічних записів. Однак у назвах багатьох документів бракує ключових слів, котрі чітко відображають їх тему, а отже, такий пошук буде неефективним, і частина знайдених документів не відповідатиме запиту.

З упровадженням сучасних технологій у процес каталогізації, електронний каталог, що фактично став основним інструментом доступу до інформаційних ресурсів наукових бібліотек, надає ширші можливості для використання предметизаційної ПМ. Предметизація як вид індексування документів базується на предметній класифікації та передбачає віддзеркалення змісту документа в поняттєвій системі природної мови у формі предметних рубрик. Вони є основним засобом тематичного доступу до документів в ЕК, а будь-який тематичний запит можна розглядати як одну чи кілька ПР, що відповідають змісту, формі й призначенню документа, розкривають різні аспекти предмета, його зв'язки з іншими предметами, відображеніми в каталозі. Кожна предметна рубрика — це закінчена думка, що містить точну інформацію про документ, а комплекс ПР з усіма підзаголовками дає змогу багатоаспектно висвітлити предмет. Грамотно складена предметна рубрика забезпечує адекватне відтворення змісту документа, що дає точніший результат пошуку,

ніж за ключовими словами, й мінімізує інформаційний шум під час роботи. Якщо назва документа неінформативна, саме за допомогою предметних рубрик можна розкрити його зміст найбільш повно й багатоаспектно. Крім того, в умовах електронної каталогізації не стоїть питання щодо обсягу та кількості термінів індексування, а отже, документу за потреби можна надати більшу кількість предметних рубрик, що сприятиме глибокому й повному розкриттю його змісту та впливатиме на результативність і точність тематичного пошуку в ЕК. І хоча цей напрям поки що не є пріоритетним для користувачів, актуальність предметного введення й пошуку інформації в ЕК зростає.

Утім, предметизація має певні недоліки. Хоча це інтелектуальна праця фахівців високої кваліфікації, проте доволі суб'єктивна, а тому потребує дотримання певних правил. Вплив особистих чинників на якість предметизації під час опрацювання великих масивів інформації виявляється в її недостатній глибині й ґрунтовності, точності відображення змісту документа, використанні синонімів як лексичних одиниць тощо [10]. Окрім того, як зазначалося вище, результат пошуку здебільшого залежить від формулювання запиту, відповідно до якого читач дістас інформацію. Тож застосування предметизаційної ПМ потребує як від каталогізатора, так і від користувача певного рівня кваліфікації й знання наукової термінології. Водночас мовні засоби електронного каталогу, з одного боку, повинні мати достатню функціональність повноту для виконання різноманітних пошукових завдань, а з іншого — бути адаптованими для користувачів різного рівня компетентності [5].

Як додатковий засіб для глибшого розкриття змісту документа, збільшення повноти індексування та презентації різних за значущістю тем, не описаних іншими ПМ, доцільно використовувати саме ключові слова. Для описування основних предметів документа та їхніх аспектів слід застосовувати предметні рубрики, а на додаток — для подальшої деталізації та охоплення побічних тем документа — ключові слова. Отже, використання ключових слів посилює пошукові можливості ЕК, особливо на останньому етапі, коли за запитом знайдено певний масив документів і подальший пошук потребує уточнення [6].

Попри певні проблеми предметний доступ до інформації був і залишається важливим засобом забезпечення пошукових потреб користувачів. Питанню уніфікації в предметизації фахівці приділяють особливу увагу. Під уніфікацією розуміють розроблення загальних і спеціальних принципів предметизації, створення авторитетних файлів предметних рубрик (АФ ПР) для однomanітного опрацювання документа через мінімізацію суб'єктивних дій каталогізаторів. Отже, мова предметних рубрик є ефективним засобом індексування й пошуку інформації лише за наявності єдиної системи предметизації та стандартизованого словника предметних рубрик, поданого в електронному каталозі у формі авторитетного файлу, який

слугує потужним інструментом не лише для каталогізаторів у процесі предметизації документів, а й для організації тематичного пошуку в ЕК [4].

Досвід роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) з формування електронного каталогу свідчить, що під час опрацювання документа найповніше його зміст розкриває комплекс лінгвістичних засобів із застосуванням різних ПМ. Щодо організації пошуку в ЕК, найпрофесійнішим і найефективнішим видом, на нашу думку, є пошук за предметними рубриками. І в цьому процесі надзвичайно важлива роль належить саме авторитетному файлу предметних рубрик, який виконує функцію контролювального словника в організації тематичного доступу до БЗ документів і дає змогу проводити глибокий, точний, результативний пошук в ЕК.

Формування АФ ПР і застосування авторитетного/нормативного контролю є важливим чинником забезпечення якості електронного каталогу і невід'ємним складником роботи з його організації. АК передбачає операції авторитетної роботи, а також загальний контроль над точками доступу. Щодо термінології можна сказати, що це контроль за уніфікованим використанням пошукових ознак.

Авторитетний файл предметних рубрик — це машиночитний словник предметних рубрик, представлений у комунікативному форматі для авторитетних даних, з установленими взаємозв'язками між основними прийнятими точками доступу предметних рубрик, вираженими елементами довідкового апарату, введений як база знань у підсистему лінгвістичного забезпечення ЕК та задіяний під час предметизації документів і пошуку інформації.

Під час каталогізації чи індексування із застосуванням авторитетного файла предметних рубрик усім публікаціям про певний предмет, незалежно від того, яку його назву використовують у цих документах, надають встановлену (прийняту) форму ПР, що і є їх основною точкою доступу. Мета авторитетного контролю полягає в тому, аби забезпечувати послідовність подання значення, зокрема терміна, що уособлює предмет, в елементах, котрі використовують як точки доступу в процесі пошуку [14].

Розглянемо проблему пошуку в ЕК із позиції користувача. Маючи певну інформаційну потребу, він очікує, що сформульований запит точно описує предмет і збігається з інформацією про нього, сформульованою каталогізаторами й предметізаторами [14]. Проте практика доводить, що це не завжди так. У таких ситуаціях незамінним помічником у тематичному пошукові станове саме авторитетний файл ПР. Оскільки авторитетний запис (АЗ) для кожної предметної рубрики містить відхилені терміни (синоніми, інші форми написання слів, скорочені форми чи абревіатури, пряма або інверсована форма словосполучень тощо), від яких формують повні посилання "див." до прийнятої основної точки доступу ПР, то пошук за будь-яким із відхилені термінів приведе до основної

прийнятої точки доступу з гарантією того, що всі публікації про певний предмет можна буде знайти та вивести на екран під однією ПР.

Окрім того, важливим елементом АЗ є тематичні зв'язки між окремими точками доступу ПР, прийнятими в конкретній предметизаційній системі, на які вказують зв'язувальні посилання "див. також", що розкривають зв'язок між основними точками доступу предметних рубрик в АФ ПР. За їх допомогою користувач дістає можливість розширити пошук через інші рубрики, пов'язані з основною точкою доступу ПР, за якою відбувається пошук. Посилання "див. також" віддзеркалюють ієархічні, асоціативні, полі-ієархічні, хронологічні та інші відношення між прийнятими точками доступу ПР і дають змогу отримати вичерпну інформацію щодо наявності предметних рубрик, тематично близьких до потрібної ПР [5]. Ієархічні відношення виражають зв'язок між поняттями й класами понять, розкривають ступені або рівні їх підпорядкованості, коли вищі (ширші) терміни репрезентують клас або ціле, а нижчі (вужчі) терміни — підкласи чи елементи цілого. Пошук із застосуванням ієархічних зв'язків між ПР доцільний для користувачів із невизначеними або широкими інформаційними потребами.

Асоціативні відношення пов'язують теми, не підпорядковані ієархічно, але об'єднані семантично чи концептуально. Зазвичай їх встановлюють між темами, які належать до різних ієархій, або між темами, які перетинаються, у межах одного сегмента на певному рівні ієархії [14]. Окрім того, посилання "див. також" в АФ ПР застосовують у разі зміни термінології, наприклад, якщо основна прийнята точка доступу ПР від певного часу не використовується як застаріла, оскільки наявне її сучасне формулювання.

Оскільки однією з функцій ПР є термінологічна, що спрямована на якнайточніше відображення предмета документа й правильне використання сучасної наукової термінології у формулюванні основних і додаткових точок доступу ПР, тож застосування АФ ПР дає змогу користувачам опанувати прийняті в науці й практиці терміни, а також допомагає краще зрозуміти певне поняття та його зв'язки [5; 10].

Отже, структура авторитетного файла предметних рубрик передбачає широкий спектр можливостей як для каталогізаторів у процесі предметизації документів, так і для користувачів під час тематичного пошуку в ЕК. Навігація електронного каталогу має відповісти науковим критеріям і бути якнайзручнішою для самостійної роботи. Зокрема, наявність повноцінного списку предметних рубрик і надання до нього доступу полегшує користувачам пошук в ЕК, робить його більш організованим, спрямованим та ефективним. Замість формулювання запиту навмання користувачі можуть знайти потрібний термін для пошуку, ознайомившись зі списками ПР: вертикальний за абеткою розширює межі предметного пошуку завдяки добору споріднених ПР, а горизонтальний — допомагає уточнити запит за допомогою підрубрик, які

визначають різні аспекти певного предмета. Крім того, система посилань між предметними рубриками в АФ ПР дає змогу розширити або звузити межі предметного пошуку, уточнити зв'язки ПР між собою, що безпосередньо впливає на його якість.

Висновки. Ефективність використання інформаційних ресурсів бібліотек і, відповідно, обслуговування як на локальному рівні, так і в умовах міжбібліотечної взаємодії значною мірою залежить від якості лінгвістичного забезпечення електронних каталогів. В умовах цифрової каталогізації пошук за предметними рубриками є найефективнішим. Наявність

повноцінного списку предметних рубрик у формі авторитетного файлу допоможе оптимізувати процес предметизації та розв'язати певні проблеми пошуку документів, як-от формулювання запиту наосліп, а також розширити можливості тематичного пошуку в електронних каталогах (базах даних) в умовах міжбібліотичної взаємодії.

Опрацювання документів із використанням авторитетного файлу предметних рубрик як засобу уніфікації в предметизації є обов'язковою умовою успішного функціонування автоматизованої системи тематичного пошуку, що гарантує його точність і повноту.

Список використаної літератури

1. Антоненко I. Поняттєве забезпечення авторитетного контролю / Ірина Антоненко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. — 2013. — Вип. 37. — С. 7—18.
2. Бикова Т. М. Забезпечення якісного тематичного пошуку в електронному каталозі (з досвіду роботи НБ ОНУ імені І. І. Мечникова) / Т. М. Бикова // Вісник ОНУ. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. — 2015. — Т. 20. — Вип. 1. — С. 119—126.
3. Гаркавець В. Ю. Авторитетный/нормативный файл предметных рубрик как основное средство тематического поиска в электронном каталоге ХГНБ им. В. Г. Короленко / Гаркавець Виктория Юрьевна. — Режим доступа: <http://uchebilka.ru/informatika/44537/index.html>. — Загл. с экрана. — Дата доступа: 03.05.2019.
4. Зоріна Н. Є. Авторитетний файл предметних заголовків як засіб організації тематичного пошуку в електронному каталозі / Наталія Зоріна // Вісник Книжкової палати. — 2015. — № 9. — С. 29—34.
5. Зоріна Н. Відображення сучасної термінології в авторитетному файлі "Предметні заголовки" / Наталія Зоріна // Вісник Книжкової палати. — 2018. — № 9. — С. 19—24.
6. Лобановська І. Г. Лінгвістичне забезпечення електронного каталогу: комплексний підхід / І. Г. Лобановська // Роль освітянських бібліотек у формуванні інформаційного простору України : зб. наук. пр. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. — Київ, 2012. — С. 81—92.
7. Лобановська І. Г. Лінгвістичне забезпечення електронного каталогу наукової бібліотеки / І. Г. Лобановська // Бібліотека і книга в контексті часу. Тема року: "Трансформація діяльності публічних бібліотек України" : зб. матеріалів XI Всеукр. наук.-практ. конф. / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. — Київ, 2018. — С. 110—114.
8. Лобузіна К. Тематичний пошук електронних каталогах національних бібліотек / Катерина Лобузіна, Світлана Галицька // Бібліотечний вісник. — 2019. — № 1. — С. 12—18.
9. Мацюк Г. Представлення знань у вузькоспеціальних предметних областях за допомогою тезауруса / Галина Мацюк, Наталія Кунанець // Бібліотечний вісник. — 2019. — № 1 (249). — С. 19—23.
10. Предметизація документів з питань освіти, педагогіки, психології : практ. посіб. / уклад.: І. Г. Лобановська, Н. Є. Зоріна ; наук. ред. І. Г. Лобановська // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського : зб. наук. пр. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. — Вінниця : Нілан-ЛТД, 2014. — Вип. 4: Інтегрований галузевий інформаційний ресурс: стан, проблеми, перспективи створення та забезпечення доступу. — С. 401—538.
11. Подошовка Н. В. Авторитетный/нормативный файл предметных рубрик как основное средство тематического поиска в электронном каталоге ХГНБ им. В. Г. Короленко / Н. В. Подошовка, В. Ю. Гарькавец // Актуальні питання каталогізації в умовах впровадження нових інформаційних технологій : матеріали наук.-практ. семінарів / Держ. закл. "Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка". — Харків, 2011. — С. 36—42.
12. Подошовка Н. В. Значення лінгвістичного забезпечення автоматизованих інформаційно-бібліотечних систем та проблеми уніфікації ІПМ для розвитку корпоративної каталогізації / Н. В. Подошовка // Актуальні питання каталогізації в умовах впровадження нових інформаційних технологій : матеріали наук.-практ. семінарів / Держ. закл. "Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка". — Харків, 2011. — С. 42—49.
13. Татарчук Л. Лінгвістичне забезпечення формування єдиного інформаційного простору в мережі сільськогосподарських бібліотек / Людмила Татарчук // Бібліотечний вісник. — 2011. — № 3. — С. 3—8.
14. Функциональные требования к предметным авторитетным данным (Functional Requirements for Subject Authority Data). — Режим доступа: <http://www.rusmarc.info/2017/library/frsrd.pdf>. — Загл. с экрана. — Дата доступа: 17.04.2019.

Рассмотрены вопросы лингвистического обеспечения электронного каталога, применение унификации в процессе предметизации документов. Определено значение авторитетного файла предметных рубрик и авторитетного контроля для организации электронного каталога, обеспечения его качества и повышения эффективности тематического поиска.

Ключевые слова: электронный каталог, лингвистическое обеспечение, предметные рубрики, авторитетные файлы, авторитетный контроль, авторитетные записи, терминология, точки доступа

The article deals with the issue of linguistic support of the electronic catalog, the application of unification in the process of objecting documents and features. Revealed the value of the authoritative file of subject headings and authoritative control for organizing the electronic catalogues, ensuring its quality and improving the effectiveness of thematic search.

Keywords: electronic catalog, linguistic support, subject headings, authoritative files, authoritative control, authoritative records, terminology, access points

Надійшла до редакції 3 травня 2019 року